

رکورد اشتغال در صنعت و خدمات شکسته شد

بررسی آمار نیروی کار در فصل پاییز نشان می دهد، میزان اشتغال در این فصل نسبت به فصل مشابه سال پیش، ۵۳۵ هزار نفر افزایش یافته و به ۲۴ میلیون و ۷۰ هزار نفر رسیده است و با وجود افزایش ۰/۱ درصدی نرخ مشارکت اقتصادی، نرخ بیکاری به رقم بی سابقه ۸/۲ درصد کاهش یافته است. میزان اشتغال کشور در پاییز ۱۴۰۱ بیش از ۷۵۷ هزار نفر بیشتر

◀ **دکتر علی سعیدی** | انگیزه اعلام شده از عرضه خودرو در بورس، کاهش قیمت بازاری خودرو بوده، ولی نمودار قیمت ها نشان دهنده روند افزایشی قیمت خودرو پس از عرضه در بورس کالا است. دیگر اینکه قیمت خودرو ها در بورس کالا بالاتر از

قیمت کارخانه است و این یعنی لنگر قیمت خودرو از قیمت کارخانه به قیمت بورس منتقل شده که هم بالاتر است و هم بی ثبات تر. اگر چه قر عه کشی روش مطلوبی نیست، اما منصفانه تر است از سپردن تعیین قیمت خودرو به بورس بازاری که عمدتاً همان

به بالاترین رقم در طول تاریخ بخش صنعت کشور رسیده است. در بخش خدمات هم میزان اشتغال با ۵۵۲ هزار نفر رشد نسبت به پاییز سال گذشته به ۱۲ میلیون و ۲۹۰ هزار نفر افزایش یافته است. افزایش ۵۳۵ هزار نفر خالص اشتغال در پاییز ۱۴۰۱ در شرایطی محقق شده است که به دلیل کاهش حجم بارش ها در این

دلالتان بازار به اصطلاح آزاد هستند. برنده این بازی، نه مصرف کنندگان نهایی خودرو، بلکه شرکت های خودروساز هستند که از ملاحظات قیمت گذاری شورای رقابت آزاد می شوند و البته دولت هم در آمد خوبی از مالیات بر این خودروها در یافت می کند.

کالا باشد یا سامانه یکپارچه، تأثیری در بهبود وضعیت تولید ندارد.

حسن کریمی سنجری ادامه می دهد: دعوایی بین سیاست گذار اقتصادی و خودرویی کشور در جریان است که در آن اولی مدافع بورس است و دومی به سمت شورای رقابت تمایل دارد. با این شرایط نمی توان از سازوکار بورس به درستی استفاده کرد، چراکه سازوکار بورس، عرضه زیاد و نه قطره چکانی و تعیین قیمت پایه دقیق را حکم می کند و بدون این دو پیش فرض، بورس به شیری بی یال و کوپال تبدیل می شود.

به گفته وی، شورای رقابت در مصوبه خود علاوه بر لغو عرضه خودرو در بورس، در خصوص چپستی سامانه یکپارچه فروش، شفاف سازی نکرده بود. کریمی سنجری ادامه می دهد: اگر این سامانه همان سامانه ای باشد که زمانی وزارت صمت از آن استفاده می کرد، پولی به حساب خودروساز واریز نمی شود، اما اگر منظور از سامانه یکپارچه همان سازوکار قرعه کشی است در این سازوکار پول به حساب خودروسازان واریز می شود هرچند شورای رقابت هنوز در این خصوص رفع ابهام نکرده، اما منطقی به نظر می رسد گزینه قرعه کشی را مدنظر داشته باشد.

■ **قرعه کشی و بورس در خدمت امور عام المنفعه** به باور کریمی سنجری اینکه بر اساس مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه، شورای رقابت تعیین کننده قیمت پایه خودرو باشد، اما روش عرضه را به بورس واگذار کند، شدنی نیست. او می گوید: در واقع قیمت گذاری از جنس شورای رقابت برای خودروساز و مردم منشأ خیر نیست و حتی اگر قیمت گذاری این شورا خودروساز را به حاشیه سود بازار نزدیک کند، این روند ادامه دار و مستمر نخواهد بود. این کارشناس صنعت خودرو معتقد است اگر شورای رقابت، قیمت هایی بدون زیان برای خودروسازان تعیین و عرضه خودرو به سازوکار قرعه کشی سپرده شود، به دلیل بالا رفتن قیمت ها احتمالاً شاهد ریزش بخشی از تقاضای کاذب بازار خواهیم بود. اما تا زمانی که تورم کنترل نشود و فاصله عرضه و تقاضا با افزایش تولید و واردات کاهش نیابد دو قطبی قیمت ها (کارخانه و کف بازار) در خودرو همچنان تداوم خواهد یافت.

به باور وی، در فرایند قرعه کشی، مابه التفاوت قیمت کارخانه تا بازار به جیب عده ای (مردم عادی یا دلالتان اجاره کننده کارت ملی) سرازیر می شود و مصرف کننده واقعی به دلیل پایین بودن شانس برنده شدن، خودرو را به نرخ بازار می خرد. اما «با حذف قرعه کشی و تعیین قیمت دستوری با حاشیه سود مشخص برای خودروسازان از سوی شورای رقابت»، می توان مابه التفاوت دو نرخ کارخانه و بازار آزاد را برای امور عام المنفعه از جمله تقویت حمل و نقل عمومی صرف کرد. به گفته وی، عرضه خودرو در بورس، در جهان سابقه ندارد چون اصولاً بورس جایی برای خرده فروشی نیست، اما چون فعلاً گزینه بهتری برای عرضه خودرو نداریم، می توان از آن بهره برد و این شیوه بر قرعه کشی ارجحیت دارد. کریمی سنجری همچنین معتقد است با «کشف قیمت پایه واقعی در بورس کالا»، امکان تزریق مابه التفاوت دو نرخ به سمت بخش های عام المنفعه مطابق مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه فراهم است.

مجموع سیاست های شورای رقابت، کمیسیون تلفیق و شورای عالی بورس منجر به کاهش قیمت خودرو نمی شود

کلاف سردرگم قیمت خودرو

صرف نظر از اینکه شورای رقابت تعیین کننده قیمت و سامانه یکپارچه، محل عرضه خودرو باشد یا بورس کالا به حیات خود ادامه دهد، تا زمانی که تورم به صورت روزافزون به پیش می رود، تحریم ها پابرجاست و شکافی عمیق بین عرضه و تقاضای بازار خودرو وجود دارد، خودرو به تعادل قیمتی نمی رسد و بازی دو قطبی قیمت (کارخانه و کف بازار) ادامه خواهد یافت.

مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی که شورای رقابت را از قیمت گذاری خودرو کنار گذاشته و این مسئولیت را به وزارت صمت و ستاد تنظیم بازار سپرده بود، بازگشت دوباره این شورا به قیمت گذاری با توجه به ناکارآمدی سیاست های شورا ابهام برانگیز بود.

این کارشناس حوزه خودرو خاطرنشان می کند: در حالی که سود سالانه شرکت ایران خودرو در سال ۸۸ حدود یک میلیارد دلار اعلام شده و تیراژ تولید ۱/۶ میلیون دستگاه هم در سال ۹۰ به ثبت رسیده بود، اما قیمت گذاری شورای رقابت مشکلات زیادی را از اواخر سال ۹۱ و اوایل سال ۹۲ برای این صنعت و مردم ایجاد کرد. براساس صورت های مالی، سایپا و ایران خودرو همزمان با شروع قیمت گذاری دستوری شورای رقابت و توجه به اینکه این نظام قیمت گذاری نتوانسته هزینه های تولید را پوشش دهد، وارد فرایند زیان انباشته شده اند به طوری که در پایان سال گذشته این رقم بیش از ۱۱۱ هزار میلیارد تومان برآورد شد و امروز این عدد فراتر از ۱۳۰ هزار میلیارد تومان و در مواردی ۲۵۰ هزار میلیارد تومان گزارش می شود.

به باور بخشی، اگر سیاست های قیمتی شورای رقابت در این یک دهه بر صنعت خودرو حاکم نمی شد، شاهد اختلاف شدید بین قیمت کارخانه و بازار و حجم بالای تقاضای کاذب برای خودرو نبودیم ضمن اینکه صنعت خودرو کشور تا این اندازه برای افزایش تولید، ارتقای کیفیت و طراحی سکوهای جدید، بی رمق و بی انگیزه نبود.

او در عین حال معتقد است تحریم و جهش های ارزی امکان اجرایی شدن هر گونه نرخ دستوری را

کاهش می دهد و هیچ نهادی نمی تواند قیمت های واقعی برای این محصول تعیین کند. اما آنچه مسلم است اینکه شورای رقابت در این سال ها در به روزرسانی قیمت ها مطابق تورم، تأخیر داشته و فرمول های این شورا منعکس کننده واقعیت های هزینه ای و مالی خودروسازان نبوده است.

■ **بورس؛ بهترین سازوکار برای خودروساز و مردم** این کارشناس حوزه خودرو معتقد است قیمت گذاری فرایندی توأم با فشار بالای سیاسی و اجتماعی است و در حوزه خودرو هم به دلیل راهبردی و حساسیت برانگیز بودن و نفوذ اجتماعی بالای این محصول در جامعه، فشار مضاعفی را به سیاست گذاران قیمتی تحمیل می کند و هر مرجعی حاضر نیست زیر بار چنین فشاری برود بر همین اساس شاید بورس کالا فعلاً سازوکار مناسب تری برای بهبود این بازار و صنعت باشد.

بخشی می گوید: شرایط سیاسی و اجتماعی فعلی کشور، اجازه اعمال نظر شورای رقابت را نمی دهد و بر این اساس بورس کالا هر چند راهکار ایده آلی برای آرام سازی بازار خودرو در بلندمدت نیست، اما در دوره گذار فعلی و با فاکتورهایی همچون تثبیت نرخ ارز و کاهش تورم می تواند قیمت ها را در بازار متعادل کند.

بنا بر اظهارات این کارشناس، با توجه به افزایش حجم عرضه از سوی خودروسازان و کاهش عواید ناشی از اختلاف قیمت کارخانه و بازار، پیش بینی می شود حجم تقاضا و قیمت های کشف شده در بورس کالا هم رفته رفته کاهش یابد.

وی در پاسخ به برخی منتقدان که بورس کالا را محلی برای گران فروشی خودرو می دانند، می گوید: نمودارهای چند ماهه نرخ ارز و خودرو گویای این واقعیت است که بورس حتی اگر موجب کاهش قیمت خودرو نشده باشد، سبب افزایش هم نشده است. در عرضه های ماه های گذشته مثلاً در زمان ثبات ارزی مردادماه حتی قیمت بازار گاهی کاهش یافته بود که یکی از دلایل این کاهش می تواند سازوکار بورس کالا باشد. بنابراین این سازوکار حتی به صورت موقت می تواند راه حل مناسبی برای بازار خودرو باشد و این در حالی است که وقتی عواید حاصل از عرضه خودرو در بورس در قالب حمل و نقل عمومی به مصرف کننده برسد، قادر خواهد بود به آسانی خودرو بخرد نه اینکه ۱۱ میلیون نفر در صف قرعه کشی حاضر شوند و شانس برنده شدنشان نزدیک صفر باشد.

■ **سیاست گذاران اقتصادی و خودرویی**

همسو نیستند

یک کارشناس دیگر حوزه خودرو هم در گفت وگو با قدس می گوید: هر ساستی که زیان خودروساز را در پی داشته باشد اشتباه است، با توجه به اینکه کمیسیون تلفیق، تعیین قیمت پایه خودرو را به شورای رقابت سپرده و به فرض اینکه خودروسازان و رسانه ها به دلیل فشارهای تورمی، تعیین نرخ های بالاتر در شورا را به سرانجام برسانند، باز هم تجربه نشان داده حضور این شورا در قیمت گذاری خودرو به سرکوب قیمت، زیان صنعت ملی خودرو و خسارت به اقتصاد کشور منجر می شود و اینکه محل عرضه خودروها بورس

سامانه زدن به تنهایی برای مولدسازی معجزه نمی کند!

ایزدخواه، نماینده مجلس گفت: دکتر خاندوزی عزیز، بفرمایید به جز سامانه چه راهکار جدی تری برای مولدسازی دارید؟ همین الان، سامانه بهین یاب، سامانه جامع تجارت و... داریم. چرا با وجود این همه سامانه، صنعتگران و تاجار همچنان از رانت و انحصار و تبعیض گله دارند؟ صرف سامانه زدن و اطلاع رسانی، معجزه نمی کند، تازمانی که توانمندسازی نهادی عوامل و اصلاح کالبدی اقتصاد را هدف نگرفته باشیم.

اقتصاد

بازار

فرزانه غلامی | در روزهای

اخیر توجه «انحصاری بودن» بازار خودرو بار دیگر شورای رقابت را در آستانه قیمت گذاری این محصول (داخلی، مونتاژی و خارجی) و لغو عرضه خودرو در بورس قرار داد، اما در فاصله زمانی اندکی کمیسیون تلفیق بودجه مجلس، عرضه محصول از سوی خودروسازان در بورس کالا را از ابتدای سال آینده تصویب و شورای رقابت را به تعیین قیمت پایه خودرو مکلف کرد و در ادامه مصوبه شورای عالی بورس هم بر بازگشت خودرو به بورس صحه گذاشت.

در دستورالعمل هفت بندی مصوب شورای رقابت برای تنظیم قیمت خودروهای سواری، قیمت گذاری خودروهای داخلی مطابق تراز یابی با محصولات خارجی مشابه و فروش آن (بدون ذکر نامی از بورس) از کانال سامانه یکپارچه فروش خودرو پیش بینی شده بود، اما با مصوبه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه، «بورس کالا موظف است ۸۵ درصد مابه التفاوت قیمت کشف شده در این بورس و قیمت مصوب شورای رقابت را به حساب تمرکز و چوه وزارت کشور و سازمان شهرداری ها و دهیاری ها واریز کند تا به منظور توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری متناسب با شاخص جمعیت و محرومیت در قالب پرداخت به ذی نفع نهایی با نظارت وزارت کشور در اختیار شهرداری ها قرار دهند».

به باور کارشناسان شیوه قیمت گذاری دستوری شورای رقابت در یک دهه گذشته برای خودروسازان ییادآور افزایش حجم زیان انباشته، خسران سهامداران، افت دومینووار توان تولید، سرمایه گذاری و کیفیت و سازوکاری برای آشفتگی قیمت ها و بالا بردن تب سوداگری در بازار بوده و اساساً حضور این شورا در قیمت گذاری هیچ گاه برای خودروساز و مصرف کننده منشأ خیر نبوده است. اما صرف نظر از اینکه شورای رقابت تعیین کننده قیمت و سامانه یکپارچه، محل عرضه خودرو باشد یا بورس کالا به حیات خود ادامه دهد، تا زمانی که تورم به صورت روزافزون به پیش می رود، تحریم ها پابرجاست و شکافی عمیق بین عرضه و تقاضای بازار خودرو وجود دارد، خودرو به تعادل قیمتی نمی رسد و بازی دو قطبی قیمت (کارخانه و کف بازار) ادامه خواهد یافت.

■ **سیاست های شورای رقابت، وجاهت ندارد**

کارشناس گروه صنعت اندیشکده سیاست گذاری امیرکبیر به قدس می گوید: وجاهت شورای رقابت به واسطه تشدید مشکلات حوزه خودرو زیر سؤال رفته و شیوه قیمت گذاری آن کارایی لازم برای صنعت خودرو نداشته است. کارنامه ناموفق شورای رقابت در قیمت گذاری خودرو با توجه به مشکل تراشی برای خودروسازان و مردم به واسطه قیمت گذاری های ناکارآمد در ۱۰ سال گذشته، به محض اعلام خبر مصوبه جدید این شورا، منجر به واکنش های تند انتقادی شد.

محمدرضا بخشی ادامه می دهد: در یک دهه گذشته و با شدت گرفتن تنش های ارزی، قیمت گذاری در صنعت خودرو صورت گرفته و ورود شورای رقابت به قیمت گذاری خودرو با انحصاری بودن این حوزه توجیه شده است تا عواید ناشی از این انحصار برای تولیدکننده از بین برود. پس از یک سال از

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای

شرکت آب و فاضلاب استان خراسان شمالی در نظر دارد از محل منابع اعتبارات عمرانی (ریالی) اوراق مشارکت، اسناد خزانه اسلامی)بر اساس قانون برگزاری مناقصات وآیین نامه های اجرایی آن پروژه مشروحه ذیل را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (WWW.SETADIRAN.IR) انجام و به شرکت های ذیصلاح واگذار نماید.%

ردیف	نام و مشخصات خدمات مورد نیاز	مدت اجرا	برآورد اولیه (ریال)
۱۴۵۱-۸۹	تعمیر و سرویس الکتروپمپ های تاسیسات آب ، آب و فاضلاب خراسان شمالی	۱۲ ماه	۲۴/۵۱۲/۴۸۰/۷۲۸

سایر توضیحات تکمیلی و شرح کار در اسناد اعلام شده است که لازم است مناقصه گران حداکثر ظرف ۴ روز پس از انتشار آگهی از طریق سامانه فوق الذکر اخذ و اقدام نمایند. ضمناً هزینه چاپ آگهی در دو نوبت به عهده برنده مناقصه می باشد.

روابط عمومی و آموزش همگانی- شرکت آب و فاضلاب استان خراسان شمالی

«تأمین و مدیریت انواع خودرو سواری»

آستان قدس رضوی در نظر دارد تأمین و مدیریت انواع خودرو سواری و کاپرا، ویتکل، پیکاپ و امثالهم را از طریق مناقصه عمومی به صورت برون سپاری به شرکت ها و موسسات واجد شرایط واگذار نماید، لذا متقاضیان محترم به منظور مشاهده شرایط مناقصه و دریافت اسناد مربوطه می توانند به نشانی مشهد، چهارراه شهدا، سازمان مرکزی آستان قدس رضوی، حوزه قراردادهای اداره تدارکات و امور قرارداده ها مراجعه و حداکثر تا ساعت ۱۲:۳۰ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۴ نسبت به تحویل پیشنهادات تکمیل شده و مدارک مطابق شرایط اعلام شده اقدام نمایند، ضمناً هزینه چاپ آگهی در روزنامه ها بر عهده برنده مناقصه خواهد بود.

شماره های تماس ۰۵۱-۳۲۰۰۱۴۲۰ و ۰۵۱-۳۲۰۰۱۰۲۵

مدیریت پشتیبانی آستان قدس رضوی

پذیرشی ۳۷۰۸۸ آگهی